

[Kristen Amby.]

blev godkendt af Landets Justitsminister dengang, det er givet, og det er ogsaa givet, at der derved blev bibragt de internerede det klare Indtryk, at hvis der skulde ske et eller andet — man kunde ikke paa Forhaand vide, hvordan det vilde ske, hvordan det vilde komme —, hvorved den danske Regering sattes fra Styret og Tyskerne eller Nazisterne overtog Ledelsen, saa maatte de lukkes ud.

Jeg kan for mit Vedkommende — og det er noget, som bliver ved at pine mig — spørge mig selv: Hvorfor gjorde du ikke mere, end du gjorde — lidt, men det var meget lidt, gjorde jeg — den 28. August? Spørgsmaalet blev bragt paa Bane dér, hvor jeg kunde bringe det paa Bane, inden vi tog vor Beslutning, og jeg havde naturligvis ogsaa Forbindelse med mit Embede ved Vestre Fængsel, og dér gjorde vi dette, at vi sørgede for — Inspektøren sørgede for det og fortalte os om det —, at de ca. 50 Kommuniste, der sad i Vestre Fængsel, og som Tyskerne jo let vilde kunne faa fat i, hvis der skulde ske noget, blev ekspederet — ja, nu bruger jeg altsaa dette Udtryk —, blev kørt ud selve den 28. om Eftermiddagen til Horserød, fordi det var et Sted, hvor man meget lettere — det var Meningen med det — kunde løslade dem. Der havde ogsaa fundet Forhandlinger Sted med Viceinspektøren ude i Lejren, og han maatte faa det Indtryk, at det var Meningen, at hvis der skete et eller andet, skulde han have Ordre fra Landets Justitsminister om Løsladelsen — man havde ogsaa talt med de internerede —, men det skete ikke.

Hvorfor det ikke skete, det ved jeg ikke. Den parlamentariske eller en anden Kommission — nu maa den Kommission, der er nedsat, jo ophøre, naar denne Rigsdag er forbi; saa maa det blive en anden Kommission — vil vel undersøge dette Forhold. Jeg kan ikke dømme om det paa Forhaand, for jeg kender ikke tilstrækkeligt de relevante Enkeltheder. Det, jeg har sagt her, er, hvad jeg ved, og jeg synes, at man gør Sandheden en daarlig Tjeneste ved at ville tage paa det, som det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen tager paa det, det er ikke rigtigt, og dernæst vil jeg mene, at det ogsaa er klogere at vedgaa sin Skyld i det, der er sket. Der er ikke bare sket det, vi ved, Indespærring af nogle Mennesker i saa og saa mange Maaneder — der er saa mange, som har været indespærret af Tyskerne, og der er saa mange andre end Kommunisterne, som har lidt —, men i dette Tilfælde ved vi,

at det kostede nogle og firs Mennesker Livet nede i Tyskland!

Det kan vi nu ikke tage saa let paa, som det tilsyneladende fra visse Sider gøres, med en blot og bar Henvisning til, at det var for at beskytte dem, at vi tog dem, for saa staar det Spørgsmaal i Flammeskrift tilbage: Hvis det var det eneste Motiv, man havde, ogsaa fra Regeringens Side, hvorfor behandlede man saa ikke de internerede og deres Paarørende paa en principielt helt anden Maade, end man gjorde, og hvorfor kom de saa ikke ud, da andre Kræfter tog Magten her i Landet?

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Martin Nielsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Martin Nielsen: Jeg forstaar ikke det ærede Medlem Hr. Strøms Henvisning til den parlamentariske Kommission. For det første er der ikke nogen, der ved, om den Kommission bliver nedsat og faar Lov til at arbejde igen efter Folketingsvalget, hvor der maa tages Stilling til det Spørgsmaal, om det skal være en parlamentarisk eller en anden Kommission, som skal have med dette at gøre. Men bortset derfra er det vel ikke urimeligt, at de særlig ansvarlige Ministre i denne Periode og de særlig ansvarlige Politikere, som har haft med disse Sager at gøre, uafhængigt af om de til sin Tid kommer til at redegøre for deres Forhold i den parlamentariske eller en anden Kommission, fra denne Talerstol fremsætter de Synspunkter, som har været afgørende for dem.

Hertil vil jeg videre føje, at Thune Jacobsen som bekendt til Trods for, at hans Sag er til Behandling i den parlamentariske Kommission, til Offentligheden har udsendt et Forsvarsskrift, hvori han anlægger det Hovedsynspunkt over for Begivenhederne den 29. August og Spørgsmaalet om, hvorfor de internerede ikke blev lukket ud, at det vilde have været aktiv Sabotage mod Tyskerne, en aktiv Sabotagehandling, som var i Uoverensstemmelse med den Politik, som Regeringen havde ført, og derfor kunde blive farlig. Er det urimeligt, at jeg vil prøve paa at skaffe Klarhed over, om det virkelig var den samlede Regerings Synspunkt, at man den 29. August ikke kunde foretage aktive Sabotagehandlinge over for Tyskerne? Var det paa det Grundlag, man koldt og nøgternt besluttede at ofre de 150 Kommuniste, som sad i Horserød? Var det ud fra det Synspunkt, den samlede